

TKP'nin SESİ.

27.3.1975.ÖM.

Bu yayınıımızda, "ulusal kurtuluş hareketleri ve emeperyalizm" başlıklı yorumu, Türkiye Komünist Partisi genel sekreteri Bilen yoldaşın MSIP 11'ci kongresinde yaptığı konuşmanın özetini dinliyeceksiniz.

Burası TKP'nin SESİ. Önce haberler.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA YAKFI

- İşbirlikçi burjuvazi egemen çevreler artık alışılmış yöntemlerle hükümet edemiyor. Sıkıyönetimsiz ayakta duramıyor. TKP'nin tezleri de yer alan bu ~~şey~~ ^{gözet} memleketteki son gelişmelerle bir kez daha doğrulandı. Milli Güvenlik Kurulu denilen paşalar klifi toplandı. Sıkıyönetimi geçen yılın Temmuz ayından bu yana ~~kadar~~ sürüp gittiği Ankara, İstanbul, Adana ve İçel illerinde bir ay daha uzattı. Cüney Doğu illerimizde de Kürt yurttaşlarımızın yoğun yaşadığı, Hakkari, Mardin, Siirt ve Diyarbakır'da da ^{aygırlama} sıkıyönetim kararı aldı. Gerekçede gene Kıbrıs'taki durum bahane ediliyor. Kamuoyu bu alışılmış yöntemlerle aldatılmak isteniyor. Sıkıyönetim faşist terörün bir koludur. Daima gerekçenin dışında kullanılmış ,işçi sınıfına ,ilerici,devrimci güçlere karşı bir baskı aracı vazifesini görmüş ve görmektedir. Bugün sıkıyönetim komutanlıkları patronların emrinde işçi sınıfına karşı onun hak arama direnişlerine karşı bir vurucu güç olarak kullanılmak-

tadır. Yerli ve yabancı sermaye patronları ,işçilerin güçlü ve kararlı direnişlerini ,lokavt uygulamalarıyla önliyemiyince ,bunu sıkıyönetim terörüyle ^{enlemeye} kalkışmakta , gelişen ve yeni yeni boyutlara ulaşan işçi hareketini kanlı faşist yöntemlerle boğmaya yeltenmektedirler. Sıkıyönetim faşist terörün, polis baskınlarının, jandarma zulmünün, işsizliğin, pahalılığın , karaborsacılığın daha da artması ,Doğu'da Kürt yurttaşlarımıza karşı sürüp giden yığinsal insan kırma hareketlerinin yoğunlaşması demektir. Nitekim militarist Sancar kliği ,komşu Irak'taki gelişmelerin, Barzani birliklerinin hükümet kuvvetlerine teslim olmasını ^{barzani} bahane ederek ,bütün Güney Doğu illerimizde sıkıyönetim ilan etti. Fırsatı ganimet bilen paşalar kliği, ülkemizde gelişen anti-emperyalist, anti-faşist ,ulusal ve bağımsızlık ve sosyal kurtuluş savaşına aktif bir şekilde katılan, bu mücadelenin bir halkasını oluşturan ilerici Kürt yurtseverlerine

karşı yığınsal bir terör hareketine geçti. TKP ,kurulduğu günden bu yana ezilen Kürt halkının haklı mücadelesini daima desteklemiş,işbirlikçi burjuvazinin kanlı terör politikasını özümseme yöntemlerine karşı çıkmıştır. TKP, Kürt halkının tüm ilerici güçleriyle elele,omuz omuza vererek, faşist ihanet cephesinin iktidarı ele geçirme taktiklerine karşı, ileri demokratik bir hükümetin işbaşına getirilmesi için verilen mücadeleye daha aktif ve kararlı bir şekilde katılmaya çağırıyor.

4

— Etibank'ın elinde bulunan Bor yatakları 12 Mart sıkıyönetim dönemi hükümetlerinde, Talu kabinesinin yabancı emperyalist tekellerle ~~1973 yılında~~ ^{1973'te} imzaladığı bir anlaşmayla Rio Tinto Zink adındaki uluslararası Tröstün, İsviçre'deki Paravan Şirketine devredildi. Bu kapitulâsyon anlaşmasıyla Türkiye tonu 35 dolardan olmak üzere 1978 yılına kadar bu emperyalist şirkete ^{her yıl} 240 bin ton bor madeni verecektir. Oysa, Avrupa serbest piyasasında bu madenin tonu 100 dolara satılmaktadır. Faşist cuntacı paşaların halkımıza dayattıkları Talu hükümetinin imzaladığı bu kölelik anlaşmasının bedelini halkımız 1978 yılına kadar ödiyecek ve her yıl ~~da~~ 1 milyar lira zarara girecektir. Anlaşmada Türkiye'yi bu çok uluslu emperyalist tekele sıkı sıkıya bağlayan bir madde vardır ki, burada Etibank'ın Avrupadaki bu şirketin dışında hiçbir ülkeye bor madeni satmayacağı hükmüne yer verilmektedir. Emperyalist tekellerin içişlerimize

böylece küstahça karışmaları yeraltı ve yerüstü zenginliklerimizi istedikleri gibi ~~büx~~ üleşmeye kalkışmaları yeni değildir. Örneğin, 1958 yılında 4 bin ton bor cevheri yüklü gemimize Çanakkale boğazını çıkışında Amerikan altıncı filosu savaş gemilerince el konuldu

--- Emperyalist tekeller Türkiye'nin ulusal zenginliklerini ucuz iş gücünde de yararlanarak büyük karlar elde etme alanı haline getirmişlerdir. ~~Bu~~ ^{Bu} ~~gelirler~~ ^{gelirler} Kontrolleri tarafından yabancı petrol şirketlerinin Türkiye'deki faaliyetleri hakkında hazırlanan raporda, emperyalist ~~teke~~ petrol tekellerinin son 12 yıl içinde Türkiye'den yurt dışına toplam 41 milyon ~~25~~ 363 bin dolar kâr transferi, 117 milyon 295 milyon dolar da sermaye transfer ettikleri açıklandı.

Merkez Bankasındaki döviz rezervlerimiz tükenmek üzeredir. İşbirlikçi burjuvazi izlediği talan politikasıyla ,memleketi bugünkü bunalımın içine sürüklemiştir. Ulusal ağır sanayimizin kurulması, ekonomik bağımsızlığımızın sağlanması için, yer altı ve yerüstü zenginliklerin emperyalist sömürsünden ve yerli işbirlikçilerinin talanından kurtarıp devletleştirilmesi kaçınılmaz bir zorunluktur. Fakat Irmak hükümeti gibi faşist ihanet cephesini oluşturan halk düşmanlarının kuracakları hükümetlerden böyle bir girişim beklenemez. Ancak ileri ,demokratik , anti-faşist, anti-emperyalist güçlerden kurulu bir hükümetin işbaşına getirilmesiyle ulusal servetlerimiz halk ve ülke yararına işletilebilecektir.

Dinleyici mektupları

Şubat ayı içinde yazılarak
İstanbul'dan bir dinleyicimiz radyomuza gönderdiği Şubat tarih-
li mektubunda şunları yazıyor:

" Ülkemiz önemli günler yaşıyor. Bir yandan geniş emekçi kitleler faşizme ve emperyalizme karşı barış, demokrasi, sosyalizm mücadelesinde sağlam yerler kazanırken, öte yandan da emperyalistler ^{le} ve yerli ortakları yani, büyük patronlar gerici, işbirlikçi AP, CGP, MHP, DP ve MSP x yöneticileri ve toprak ağaları ,faşizmi tam anlamıyla yerleştirmek için ⁿdebeleşip duruyorlar. Emekçi kitlelerin ön saflarında yer alan işçi sınıfı ,onun şanlı Leninci partisinden TKP'nin öncülüğünde, ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesinin başını çekiyor. İşçi sınıfı demokratik ve sendikal hakları uğrunda yürüttüğü mücadelede yeni yeni başarılar kazanıyor. İşçi sınıfı referandum hakkını

partimizin önerdiği biçimdeki referandum uygulamasını yani gizli oy açık tasnif ve ilerici unsurlardan oluşan bir denetim kurulu altında yapılacak referandum mekanizmasını talep ediyor. İşçi sınıfı faşist 141 ,142 ve 146. maddelerin kaldırılmasını , partimize legal çalışma olanağının sağlanmasını istiyor, bunun için savaşıyor. İşçi sınıfı demokratik bir ortamda derhal seçime gidilmesini , ilerici bir yönetimin işbaşına getirilmesini istiyor. İşçi sınıfı Amerikan kölelik anlaşmalarından , üslerden ülkenin kurtarılmasını, NATO'dan çıkılmasını, CIA ajanı Haris'in ve takımının ^{sınır dışı} ~~der~~edilmesini istiyor. İşçi sınıfı sosyalist komşularımızla, dünya emekçileriyle dostluk ve işbirliğinin geliştirilmesini talep ediyor. Ve işçi sınıfı devrimci öncüsü TKP'nin ^{yaşar} ~~ışık~~ altında , faşizm saldırılarına karşı koyuyor. Öldürülen işçilerin, sendikacıların, öğrencilerin katillerinin derhal

bulunması^{nl} ve cezalandırılmasını şart koşuyor.

Kıbrıs saldırısının sonuçları partimizin de işaret ettiği gibi, tamamen halkımızın başına patlamıştır. Son olarak halkımızın en önemli gıda kaynağı olan ekmeğin fiyatına da zam gelmiştir. Şeker, yağ, pirinç gibi hayati önemdeki besin maddeleri piyasadan çekilmiş, karaborsacıların, büyük tüccarların deposuna girmiştir. Bu çok yönlü saldırı karşısında başta partimiz TKP ve işçi sınıfı olmak üzere bütün ilerici güçler anti-emperyalist, anti-faşist bir mücadele platformunda ulusal tek cephede birleşmek gereğini^e işaret ediyorlar. Öğrenci gençliğin de bu savaşta belirli bir yeri vardır. Gençlik hareketini bölmeye çalışan Maoculara, Mihricilere, Kivılcımcılara, anarşistlere ve Troçkistlere rağmen, yurtsever gençlik işçi sınıfının emekçi halkımızın mücadelesiyle kaynaşmak yoluna gitmektedir. Parti-

fil K

mizin öğrenci gençlik üzerindeki otoritesi bütün emekçi katmanlar arasında olduğu gibi, son birkaç yılda tümüyle yeni bir aşamaya girmiş, yeni boyutlar kazanmıştır. Artık herhangi bir grev yerinde işçilerin TKP'nin şiarlarını ortaya atmaları ne kadar sık raslanan bir öğrenci olaysa, /gençliğin de partimizin şiarlarını yükseltmesi o kadar sık karşılaşılan bir gerçek ^{tır} halindedir. Faşist saldırıları protesto etmek üzere işçiler ve öğrenciler tarafından yapılan gösterilerde TKP'nin marşları söyleniyor. Okullarda, üniversitelerde enternasyonal ve partimizin savaş şarkıları tahtalara yazılıyor, ezberleniyor. Bantlardan dinleniyor. Örneğin, son zamanlardak^ı bir öğrenci hareketinde " hayat denilen kavgaya girdik" sözleriyle başlayan TKP marşı tahtaya yazılmış ve öğrenciler tarafından hep bir ağızdan ^{Söylenmiştir} okunmuştur. Partimizin işçi ve öğrenci hareketleri üzerindeki etkisinin artması bu hare

ketlerin güçlendiğini gösteren en belirgin bir örnektir. Bu olay aynı zamanda anti-faşist, anti-emperyalist hareketin bir bütün olarak yeni bir aşamaya girdiğinin en belirgin kanıtıdır.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA KURUMU

TKP'nin SESİ

YORUM

ULUSAL KURTULUŞ HAREKETLERİ VE EMPERYALİZM

Komşu Irakta, halkın demokratik haklarına, özgürlüklerine saygılı, ilerici bir hükümet var bugün işbaşında. Bu hükümet, ülkeyi emperyalizmin ekonomik ve politik baskılarının dışında tutarak ulusal çıkarlara hizmet edecek bağımsız bir dış politika izlemeyi amaç edinmişti. Kapitalist olmayan kalkınma yolunu seçen Irak hükümeti bu ülkede yaşayan kürt azınlığına da açıktır, onlara da özerklik tanımaktadır. Durum böyleyken Iraktaki Kürt milliyetçileri, emperyalizmin, ve özellikle Amerikan emperyalizminin de kışkırtmasıyla bu ilerici hükümete karşı silahlı saldırıya geçtiler. Emperyalizmin ajanlığını yapan Molla Barzaniye Vaşington yıllarca silah yardımıyla bulundu, kürt sorununun çözümünü baltaladı. Irak halkını karşı karşıya getirdi. Ira

taki kürt şovenistleri yenildi, Barzani Vaşingtondan politik sığınma hakkı istedi, silahlı birlikleri hükümet kuvvetlerine teslim oldu.

Kürt sorununun çözümü, emperyalizme ajanlık yapan Molla Barzani-
nin tutuğu yol ^{clar. secim} değildir. Türkiyede yaşayan 4 milyondan fazla kürt
yurttaşımızın sorunlarının çözümü de bu yol olmayacaktır. ^{Çünkü bir} hareketi
emperyalizmin kuyruğuna bağlamakla özgürlükler elde edilemez. Emper-
yalizm halkların bağımsızlık için verdikleri savaşın baş düşmanı-
dır. Ulusal kurtuluş hareketinin özünde, ezilen, sömürülen halkların
emperyalizme ve yerli ortaklarına karşı ulusal bağımsızlık ve sosyal
kurtuluşu için verdikleri savaş yatmaktadır.

Türkiyenin içinde bulunduğu durum Irakla mukayese edilemez. Tür-
kiyede işbirlikçi burjuvazinin ^{en} azı ^{kesimi} gericileri, faşizme açık kolu
iktidardadır. Türk büyük burjuvazisi Kürt halkını her türlü ulusal
ve demokratik haklardan yoksun bırakmıştır. Onu aç, susuz, okulsuz,

doktersuz, ilağsız bırakmıştır. Doğu illerimizde yaşanan kurt halkına karşı daima bir özümseme politikası izlemiş, kanlı bir terör yürütmüştür. Topran insan kırma hareketlerinin, yağmsal baskınların ardı arkası kesilmiyor. Doğu illeri halkı büyük toprak ağalarının, sömürsüne/terkedilmiş, jandarmanın insafına bırakılmıştır.

TKP, ulusal azınlıklar sorununun çözümlenmesini Leninin koymuş olduğu devrimci ilkelere göre Eylem programına almıştır. Memleketin içinde bulunduğu durumun Marksçı-Leninici açıdan değerlendiren Komünist Partisi, kurt sorununun çözümlenmesi için somut bir savaş platformu ileri sürmektedir. En başta sıkıyönetim kaldırılmalı, faşis teröre son verilmelidir. Kurt halkı Türkiye Cumhuriyetinin eşit haklı yurttaşlarıdır. Onların parti, dernek, örgüt kurmasını yasaklıyan anti demokratik yasalar kaldırılmalıdır. Doğu illerimiz iç sömürge bölgesi

Kürt halkının anadilinde okuması, yazması, parlamentoda temsilcileri-
nin olması sağlanmalıdır. Kürtlere demokratik, tam Anayasal haklar
tanınmalı, kültürlerini geliştirmek olanakları yaratılmalıdır.

Bu alandaki savaş, tüm Türkiye ulusunun emperyalizme, yerli ortak
larına, saldırgan NATO'ya, ikili kölelik anlaşmalarına, topraklarımızda
ki üslere karşı verdiği ulusal bağımsızlık ve kurtuluş mücadelesiy-
le sıkı sıkıya bağlıdır. Bütün bu nları gerçekleştirecek ileri, demok-
ratik ve halktan yana bir hükümetin işbaşına getirilmesi savaşının
ayrılmaz bir parçasıdır. Amerikan emperyalizmine, saldırgan NATO ya
dayanıp da memleketi faşizme sürükliyen işbirlikçi burjuvaziye, mili-
tarist paşalar kliğine karşı savaşta ulus kökenlerine bakmadan ~~Tür-
kiye emperyalizmine~~ bütün emekçilerin, ilerici güçlerin sıkı işbir-
liği ve dayanışması tarihsel bir zorunluktur. Oysa, bugün bazı kürt
milliyetçileri Kürt halkının savaşını Türk halkının savaşından ayrı

görmek eğilimi ⁿⁱ göstermektedirler. Böylesi bir davranış halk düşmanı hükümetin, emperyalizmin değirmenine su akıtmaktır. Böylesi bir şey Türkiye'de yürütülen ulusal kurtuluş savaşını baltalamaktır. Böylesi bir tutum halkları özgürlük ve tam eşitlik sağlayacak bir hükümeti işbaşına getirmek için verilen savaş toppillemeştir. Kürt halkının özgürlük savaşı Türk halkının ulusal bağımsızlık ve kurtuluş savaşından ^{Koparılarak} kopak ele alınamaz. Ancak böylesi bir savaşla Kürt halkı temel hak ve özgürlüklerine ulaşacaktır. TKP, komünistler, hangi ulustan olursa olsunlar Türk işçi ve köylüleriyle, ulusal azınlıkların emekçilerinin kardeşçe birliği için savaşır.

TKP genel sekreteri Bilen yoldaşın MSIP 11'ci kongresinde yaptığı konuşmanın geniş bir özeti:

S.D. 17-22 Mart tarihleri arasında ,Budapeştede MSIP' nin 11'ci kongresi yapıldı. Kongreye ,genel sekreter Bilen yoldaşın başkanlığında bir TKP delegasyonu katıldı. Şimdi sizlere Bilen yoldaşın bu kongrede yaptığı konuşmasının geniş bir özetini sunuyoruz:

---Sayın yoldaşlar,

TKP'si ve bütün Türkiye Komünistleri adına kongrenizi, bu yüksek forumu candan selamlarız. Partimize, böylesi bir foruma katılma olanağı sağlayan Macar Sosyalist İşçi Partisi Merkez Komitesine en derin saygılarımızı sunarız....

Partiniz, Macar komünistleri çok çetin ve uzun bir savaş yolu geçmiştir. Faşist Horti rejimini, Hitlercilerin azgın salgın yıllarını yaşamıştır. Türk-Macar komünistleri arasında eski bağlar vardır. Bu

ilişkiler 1919 yıllarına kadar gider. O zaman Macaristanda sosyalist devrime katılan Türk işçilerinden kimileri, 1920 de, TKP'ni kuran militanlar arasında yer almıştır.

Macar topraklarında yepyeni, dipdiri bir sosyalist devlet kurulmuştur. Avrupanın göbeğinde barış ve güvenliğin kalelerinden biri olmuştur. Macaristan ekonomi, teknik, endüstri alanlarında devrimler yaptı. gelişmiş sosyalist toplum yapısını kuruyor. Amacı belli, çevreni açıktır. Geleceğe güvenle bakıyor. Sizin bu yoldaki başarılarınız, utkularınız, Türkiye halkı için, onun ulusal bağımsızlık, demokrasi ve ulusal bağımsızlık için verdiği savaşta tükenmez güç kaynağıdır.

değerli yoldaşlar,

Sosyalist devrim, sosyalizm yolu Macaristanx halkını, ükeyi geri kalmışlıktan kurtardı, ona her alanda büyük gelişmeler sağladı. Türkiyede bunun tam teneffüsüne...

girdi. Ekonomik, politik, sosyal ve kültürel bunalımın böylesine sertleşmesinin nedenlerinden biri, Türkiye'nin 25 yıldır NATO gibi saldırı-ganlık bloklara bağlanmış olmasıdır.

Amerikan uyduğunu NATO culuk politikası yüzünden Türkiye hem ulusal bağımsızlığından, egemenlik haklarından çok şeyler yitirmiş, hem altından kalkamayacağı kadar ağır borca girmiştir. İç ve dış devlet borçları 200 milyar lirayı aşmıştır. Türkiyede her çocuk 20 bi lira borçla doğuyor.

İşbirlikçi, büyük burjuvazi, gerici egemen çevreler, kendilerinin getirdikleri bunalımların içinden çıkmak, gelişen işçi, köylü, gençlik hareketlerini önlemek yolunu, geniş baskı yöntemlerinde aradı. Sıkıyön time gitti. Orduyu halkın üzerine sürdü. Teped n inme hükümetler kurd akat çelişkiler, bunalımlar daha da derinleşti. Burjuvazinin kendi

kolay hükümet kuramıyor. Son hükümet bunalımı aylardır sürüp gidiyor. İrmak hükümetini Meclis bile tanımadı.

Burjuvazi, işbirlikçi çevreler, işçi sınıfına, ilerici örgütlere, yurtsever güçlere öğrencilere, öğretmenlere karşı yalnız ordu, özel bindirilmiş polis birliklerini değil, Hitlercilerin SA birlikleri gibi kurulmuş olan faşist komandoları sürüyor... Bütün sert baskılara karşın, işçi grevlerinin arası kesilmemiştir. Teröre karşı, iş, ek-mek, özgürlük ve ulusal bağımsızlık savaşında işçi sınıfı başı çekiyor. Onun bu savaşı, ezilen köylü yığınların direnişlerini, toprak için olan savaşlarını, öğrenci ve gençliğin hareketlerini etkiliyor. Bu direnişler giderek ordu içine sızıyor. Kıbrıs gitmek, orada kan dökmek, istemiyen bağımsız bir devleti ezmek istemiyen, ordudan kaçan erler, Mersinde kurşuna dizildi.

Bunun yanı sıra, çok önemli bir olay vardır: Türkiyede Amerikan emperyalizmine NATO ve faşist baskıya, yabancı hegemonyasına karşı

yağınsal direniş başlamıştır. İşçilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin barış, ekmek, demokrasi için düzenledikleri yağınsal gösteriler, pahalılığı protesto mitingleri bu direnişlerin somut örnekleridir. 15 Şubat'ta yapılan gösterilere 250 bin kişi katıldı. Kanlı çarpışmalar oldu. Ve her yerde NATO ya hayır, Amerikalı defol, halk hükümeti isteriz, haykırıları gürledi.

TKP, işte böylesi bir gelişme ortamı içinde savaşıyor. Yağınları örgütlü savaşa sürmiye çalışıyor. Kendisi yağınlar içinde, fabrikalarda, işletmelerde örgütlenme eylemi gösteriyor. Burjuva basını, radyoları, mecliste sayıtları TKP en eski partidir. 55 yıldır eylem sürdürüyor" demek ve yazmak zorunda kalmışlardır.

TKP, Kıbrıs Cumhuriyetinin toprak bütünlüğünü, egemenlik haklarını savunagelmıştır. Bütün yabancı askerlerin adadan çıkmasını, üslerin

si isteğiyle orduya, halka özel çağrıyla başvurmuştur. Kıbrıs sorunu Sovyetler Birliğinin ileri sürmüş olduğu ilkelere göre çözümlenmelidir. Türkiye halkı bu bölgede barış ve güvenlik istiyor. Bu tehlike ocağı sürdürülmelidir. TKP, halkımızın ulusal bağımsızlık, demokrasi ve barış için olan savaşını, bu savaştan ayırmıyor. Türkiye'de şovenizmi körükleyenlerin, macuların, likidatörlerin, her soydan ve boydan sağ, "sol" oportünistlerin karşısındayız. Macular faşistlerle elele vermişlerdir. Macular karşı devrimcidir.

TKP, Sovyetler Birliğinin yeryüzünde gerginliği azaltmak, barış ve güvenliği sağlamak kuvvetlendirmek yolundaki girişimlerini var gücüyle destekliyor. Halkımız barış istiyor, özgürlük için savaşıyor. Büyük komşumuzla, bütün ülkelerle iyi ilişkiler kurmak istiyor. TKP, Avrupa Komünist ve işçi partilerinin forumundan sonra, yeni uluslararası, dünya çapında komünist ve işçi partilerinin forumunun

toplanması görüşünü paylaşıyor, bunu zorunluk sayıyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI